

(“Narodne novine – međunarodni ugovori” broj 21. od 12.12.1997.)

ZASTUPNIČKI DOM SABORA REPUBLIKE HRVATSKE

Na osnovi članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU O PROGLAŠENJU ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I REPUBLIKE ITALIJE

Prolašavam Zakon o potvrđivanju Ugovora o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i Republike Italije, koji je donio Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske na sjednici 21. studenog 1997.

Broj: 081-97-1943i 1
Zagreb, 1. prosinca 1997.

Predsjednik Republike Hrvatske
dr. Franjo Tuđman, v. r.

ZAKON O POTVRĐIVANJU UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I REPUBLIKE ITALIJE

Članak 1.

Potvrđuje se Ugovor o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i Republike Italije, potpisan u Rimu 27. lipnja 1997. u izvorniku na hrvatskom i talijanskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Ugovora o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i Republike Italije u izvorniku na hrvatskom jeziku glasi:

UGOVOR O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I REPUBLIKE ITALIJE

Vlada Republike Hrvatske
i

Vlada Republike Italije,
potaknute željom za poboljšanjem odnosa između dviju država na području socijalnog osiguranja i njihovog odgovarajućeg pravnog uređenja, dogovorile su sljedeće odredbe.

ODJELJAK I. Opće odredbe

Članak 1.

1. U svrhu primjene ovoga Ugovora:

- a) izraz “Hrvatska” označava Republiku Hrvatsku, izraz “Italija” označava Republiku Italiju;
- b) izraz “zakonodavstvo” označava postojeće ili buduće zakone i druge propise svake države ugovornice koji se odnose na sustave i grane socijalnog osiguranja iz članka 2. Ugovora;
- c) izraz “mjerodavno tijelo” označava, u odnosu na Hrvatsku, Ministarstvo rada i socijalne skrbi i Ministarstvo zdravstva, u odnosu na Italiju, Ministarstvo rada i socijalnog osiguranja i Ministarstvo zdravstva;
- d) izraz “mjerodavni nositelj” označava nositelja kod kojega je zainteresirana osoba upisana u trenutku podnošenja zahtjeva za davanje ili ustanovu kod koje zainteresirana osoba ima ili bi imala pravo na

davanja, u slučaju da ona ili članovi njezine obitelji prebivaju na području države ugovornice u kojoj se taj nositelj nalazi;

e) izraz “tijelo za vezu” označava ustanove koja će mjerodavna tijela zadužiti za održavanje neposredne međusobne veze i posredovanja između mjerodavnih nositelja obiju država ugovornica u svrhu ostvarivanja prava na davanja predviđena ovim ugovorom;

f) izraz “radnik” označava državljane jedne ili druge države ugovornice na koje se primjenjuju zakonodavstva navedena u članku 2.;

g) izraz “članovi obitelji” označava osobe određene ili priznate kao takve, zakonodavstvom koje se primjenjuje;

h) izraz “nadživjeli članovi obitelji” označava osobe određene ili priznate kao takve, zakonodavstvom koje se primjenjuje;

i) izraz “privremeni boravak” označava kratkotrajan boravak na području jedne države ugovornice državljana jedne ili druge države ugovornice koji imaju prebivalište na području druge države ugovornice;

l) izraz “prebivalište” označava stalno mjesto stanovanja;

m) izraz “razdoblja osiguranja” označava razdoblja plaćanja doprinosa ili zaposlenja koja su utvrđena ili uzeta u obzir kao razdoblja osiguranja prema zakonodavstvu u kojem su navršena;

n) izraz “izjednačena razdoblja” označava razdoblja izjednačena s razdobljima osiguranja prema zakonodavstvu u kojem su navršena;

o) izraz “davanje u naravi” označava svako davanje koje se sastoji u davanju dobra ili pružanju usluga;

p) izraz “obiteljska davanja” označava davanja u naravi ili novcu za pokriće troškova obitelji.

2. U ovom Ugovoru ostali upotrijebljeni izrazi ili nazivi imaju ono značenje koje im pripada prema zakonodavstvu koje se primjenjuje.

Članak 2.

1. Ovaj se Ugovor primjenjuje na zakonodavstva koja se odnose:

- u Hrvatskoj na:

a) zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu,

b) mirovinsko i invalidsko osiguranje (uključeno je osiguranje za slučaj starosti i osiguranje nadživjelih članova obitelji kao i osiguranje za slučaj nesreće na poslu i profesionalne bolesti),

c) osiguranje za slučaj nezaposlenosti,

d) doplatak za djecu;

- u Italiji na:

a) opće obvezatno osiguranje za slučaj invalidnosti, starosti i za nadživjele članove obitelji, radnika u radnom odnosu i radnika samostalnih djelatnosti,

b) osiguranje za slučaj bolesti, uključujući tuberkulozu i majčinstvo,

c) osiguranje za slučaj nesreće na poslu i profesionalne bolesti,

d) osiguranje za slučaj neželjene nezaposlenosti,

e) obiteljska davanja,

f) posebne sustave osiguranja koji zamjenjuju opći sustav osiguranja za određene kategorije radnika ako se odnose na davanja ili rizike koji su obuhvaćeni zakonodavstvima navedenim u prethodnim slovima.

2. Ovaj se Ugovor odnosi podjednako na zakonodavstva kojima se mijenjaju ili dopunjuju zakonodavstva navedena u prethodnom stavku.

3. Ovaj će se Ugovor, također, primijeniti na zakonodavstvo jedne od država ugovornica kojim se proširuju postojeći sustavi osiguranja na nove kategorije radnika ili kojima se utvrđuju novi sustavi socijalnog osiguranja, samo ako Vlada druge države ugovornice ne izvijesti Vladu prve države ugovornice o svom protivljenju u roku od 3 mjeseca od dana službenog objavljivanja navedenog zakonodavstva.

4. Ovaj se Ugovor ne primjenjuje na zakonodavstva dviju država ugovornica, koja se odnose na socijalne mirovine i na druga davanja koja ne podliježu doprinosima, a daju se na teret javnih fondova, kao i na priznavanje razlike do najniže mirovine, osim onoga što je predviđeno člankom 20.

Članak 3.

1. Ovaj se Ugovor primjenjuje na državljane obiju država ugovornica na koje se primjenjuje ili se primjenjivalo zakonodavstvo jedne ili obiju država ugovornica kao i na članove njihovih obitelji, odnosno na nadživjele članove obitelji.

2. Ovaj se Ugovor primjenjuje i na izbjeglice u smislu Konvencije o pravnom položaju izbjeglica od 28. srpnja 1951. i Protokola od 31. siječnja 1967. kao i na osobe bez državljanstva u smislu Konvencije o pravnom položaju osoba bez državljanstva od 28. rujna 1954., ako se na njih primjenjivalo ili se primjenjuje zakonodavstvo jedne ili obje države ugovornice i ako je njihovo prebivalište na području jedne od država ugovornica, kao i na njihove članove obitelji, odnosno na nadživjele članove obitelji.

Članak 4.

Ako ovaj Ugovor ne određuje drukčije, hrvatski radnici u Italiji, i talijanski radnici u Hrvatskoj, kao i članovi njihovih obitelji, imat će ista prava i obveze kao i državljani druge države ugovornice.

ODJELJAK II.

Odredbe o zakonodavstvu koje se primjenjuje

Članak 5.

Iznimno od onoga što je drukčije određeno u sljedećim člancima 6. i 7. radnici na koje se primjenjuju odredbe Ugovora potpadaju pod zakonodavstvo države ugovornice u kojoj aktivno obavljaju svoju djelatnost.

Članak 6.

Od odredbe u članku 5. utvrđuju se sljedeći izuzeci:

a) Radnik zaposlen kod poslodavca sa sjedištem u jednoj od država ugovornica, koji je upućen na područje druge države ugovornice na ograničeno vremensko razdoblje, ostaje podvrgnut zakonodavstvu prve države, samo ako obavljanje njegove djelatnosti na području druge države vremenski ne potraje duže od 48 mjeseci. Ako se obavljanje takve djelatnosti mora produžiti za razdoblje duže od predviđenih 48 mjeseci, primjena zakonodavstva države u kojoj poslodavac ima sjedište, moći će se iznimno produžiti za još 48 mjeseci.

b) Osobe koje redovito obavljaju samostalnu djelatnost na području jedne države ugovornice i odu na područje druge države ugovornice, da bi kraće vrijeme obavljale tu djelatnost, ostaju osigurane prema zakonodavstvu prve države, ako njihov boravak u drugoj državi ne prijeđe 12 mjeseci. Ako bi se navedena djelatnost produžila, iz nepredviđenih razloga, preko 12 mjeseci, primjena zakonodavstva koje je na snazi u državi uobičajenog prebivališta može se produžiti za još 12 mjeseci.

c) Osoblje zaposleno u poduzećima koja se bave zračnim, cestovnim ili željezničkim prometom, a koje putuju, spada isključivo pod zakonodavstvo države na čijem je području sjedište poduzeća.

d) Radnici zaposleni u poduzećima od nacionalnog interesa, koja pružaju usluge na području telekomunikacija, prijevoza putnika i robe u željezničkom, cestovnom i zračnom ili pomorskom prometu i u bilo kojim drugim područjima koja će naknadno biti utvrđena razmjenom nota i koja imaju glavno sjedište na području jedne države ugovornice, a zaposleni su na području druge države ugovornice u podružnici ili stalnom predstavništvu, ostaju pod zakonodavstvom države u kojoj se nalazi glavno sjedište poduzeća.

e) Na članove posade broda, koji nosi zastavu jedne od država ugovornica, primjenjuje se zakonodavstvo države čiju zastavu brod nosi. Radnici koji obavljaju poslove utovara i istovara broda, popravka ili nadzora broda, dok se on nalazi u luci druge države ugovornice, spadaju pod zakonodavstvo države kojoj pripada luka.

f) Diplomati i konzuli po struci kao i upravno i tehničko osoblje koje pripada diplomatskim i konzularnim predstavništvima, koji se u obavljanju svoje redovite djelatnosti upućuju na područje druge države ugovornice, zajedno sa članovima svoje obitelji ostaju pod zakonodavstvom države ugovornice koja ih šalje.

g) Dužnosnici i službeni predstavnici i s njima izjednačene osobe jedne od država ugovornica, koji se zbog obavljanja svoje djelatnosti upućuju na područje druge države ugovornice, zajedno sa članovima svoje obitelji ostaju osiguranici države ugovornice koja ih šalje.

Članak 7.

Osoblje diplomatskih i konzularnih predstavništava na koje se ne odnosi članak 6. slovo f., kao i kućno osoblje u privatnoj službi osoba koje obavljaju diplomatske ili konzularne dužnosti, ili u službi drugih članova navedenih diplomatskih misija i konzularnih predstavništava, mogu izabrati primjenu zakonodavstva države upućivanja, ako su državljani te države na način utvrđen Administrativnim sporazumom iz članka 34.

Članak 8.

Mjerodavna tijela obje države ugovornice mogu, odstupajući od odredbe članka 5. i 6. ovoga Ugovora, dogovorno utvrditi daljnju primjenu propisa države pripadnosti radnika, svaki put kada je zbog čestih premještanja radnika, ili zbog prirode djelatnosti ili starosne dobi radnika, primjena propisa države obavljanja djelatnosti za njega nepovoljnija.

Članak 9.

Ako ovaj Ugovor ne određuje drukčije radnicima koji imaju pravo na davanja u novcu jedne od država ugovornica, isplaćivat će se davanja na području druge države ugovornice, ili na području treće države pod istim uvjetima pod kojima ta davanja primaju državljani one države ugovornice na području druge države ugovornice ili na području treće države.

Članak 10.

1. Radi pristupa dobrovoljnom osiguranju, predviđenom zakonodavstvom jedne države ugovornice, razdoblja osiguranja navršena na temelju zakonodavstva te države ugovornice zbrajaju se, ako je potrebno, s razdobljima osiguranja navršenim na temelju zakonodavstva druge države ugovornice, pod uvjetom da se ne poklapaju.

2. Za primjenu odredbe stavka 1. prema talijanskom zakonodavstvu, zainteresirana osoba treba imati navršenu najmanje 1 godinu staža osiguranja s plaćenim doprinosima, na temelju navedenog zakonodavstva.

3. Radi pristupa hrvatskom dobrovoljnom osiguranju, predviđeni uvjeti će se smatrati zadovoljenima, također na temelju osiguranja navršenih samo prema talijanskom zakonodavstvu.

4. Odredba stavka 1. ne daje pravo na istodobno obvezatno osiguranje u jednoj od država ugovornica i dobrovoljno osiguranje u drugoj državi, u slučajevima kada takva mogućnost nije dopuštena zakonodavstvom te druge države.

Članak 11.

Radi stjecanja, održavanja i ponovnog uspostavljanja prava na davanja u novcu ili naravi, predviđena ovim Ugovorom, razdoblja osiguranja ili s njima izjednačena razdoblja, navršena prema zakonodavstvu jedne države ugovornice zbrajaju se, ako je potrebno, s razdobljima osiguranja ili izjednačenim razdobljima koja su navršena prema zakonodavstvu druge države ugovornice, samo ako se ta razdoblja ne poklapaju.

ODJELJAK III.

Posebne odredbe

Poglavlje I.

Osiguranje za slučaj bolesti (uključujući tuberkulozu) i majčinstvo

Članak 12.

1. Radnici navedeni u člancima 6. i 7., koji ispunjavaju uvjete predviđene zakonodavstvom države ugovornice, mjerodavne za pružanje davanja, uzimajući u obzir, ako je to potrebno, odredbu članka 11., za vrijeme njihovog boravka u drugoj državi ugovornici, mogu koristiti:

- davanja u naravi koja pruža, za račun mjerodavnog nositelja, nositelj mjesta prebivališta ili boravka, prema zakonodavstvu koje on primjenjuje;
- davanja u novcu koja izravno osigurava mjerodavni nositelj na temelju zakonodavstva koje on primjenjuje.

2. Odredbe stavka 1. ovoga članka primjenjuju se u pogledu davanja u naravi i na članove obitelji osiguranika koji ga prate.

Članak 13.

1. Radnici koji, uzimajući u obzir, ako je to potrebno, članak 11., ispunjavaju uvjete predviđene zakonodavstvom mjerodavne države za stjecanje prava na davanja i:

a) čije zdravstveno stanje zahtijeva hitna davanja za vrijeme privremenog boravka na području druge države ugovornice, ili

b) koje je mjerodavni nositelj na osnovi zakonodavstva koje on primjenjuje uputio na područje druge države radi pružanja određenih medicinskih usluga, koriste:

- davanja u naravi koja pruža nositelj mjesta boravka na temelju zakonodavstva koje on primjenjuje, a za račun mjerodavnog nositelja;

- davanja u novcu izravno od mjerodavnog nositelja na osnovi zakonodavstva koje on primjenjuje.

2. Trajanje pružanja davanja u novcu određuje mjerodavni nositelj.

3. Odredbe stavka 1. primjenjuju se, u pogledu davanja u naravi, i na članove obitelji radnika, korisnike mirovina ili renta i njihove članove obitelji kao i na državljane dviju država ugovornica osiguranih po drugoj osnovi u obvezatnom zdravstvenom osiguranju svoje države.

Članak 14.

1. Korisnik mirovine ili rente određene na temelju zakonodavstva obiju država ugovornica ima pravo na davanja u naravi za sebe i za članove svoje obitelji na teret nositelja one države ugovornice na čijem području ima prebivalište.

2. Korisnik mirovine ili rente određene na temelju zakonodavstva samo jedne države ugovornice kao i članovi njegove obitelji, koji imaju prebivalište na području druge države ugovornice, imaju pravo, na teret mjerodavnog nositelja, koristiti davanja u naravi koja pruža nositelj države prebivališta, prema zakonodavstvu koje on primjenjuje.

Članak 15.

Članovi obitelji radnika koji imaju prebivalište u državi ugovornici koja nije mjerodavna država koriste davanja u naravi koja pruža nositelj mjesta prebivališta, prema zakonodavstvu koje on primjenjuje, a na teret mjerodavnog nositelja.

Članak 16.

Odobrenje proteza, velikih aparata i drugih značajnijih davanja u naravi, a popis kojih će biti utvrđen Administrativnim sporazumom iz članka 34., podređeno je prethodnom odobrenju mjerodavnog nositelja, osim u hitnim slučajevima.

Članak 17.

Davanja koja je nositelj jedne države ugovornice pružio na teret mjerodavnog nositelja druge države ugovornice, na temelju odredaba ovoga poglavlja, nadoknađuju se na temelju stvarnih troškova, na način i u opsegu utvrđenom Administrativnim sporazumom iz članka 34.

Poglavlje 2.

Invalidnost, starost, smrt

Članak 18.

1. a) Ako radnik ne ispunjava uvjete za stjecanje prava na davanja, predviđene zakonodavstvom jedne države ugovornice, isključivo na temelju razdoblja osiguranja i s njima izjednačenih razdoblja navršenih prema zakonodavstvu te države, mjerodavni nositelj uzet će u obzir razdoblja osiguranja i s njima izjednačena razdoblja navršena u drugoj državi, prema odredbi članka 11.

b) Ako zakonodavstvo jedne države ugovornice podređuje odobrenje pojedinih davanja uvjetu da su razdoblja osiguranja bila navršena u djelatnosti koja podliježe posebnom sustavu, radi određivanja prava na davanja, zbrajaju se samo razdoblja navršena u odgovarajućem sustavu druge države ugovornice ili, u slučaju da on ne postoji, u istoj djelatnosti ili zanimanju, iako u drugoj državi ne postoji poseban sustav za istu djelatnost ili zanimanje. Ako zbroj ovih razdoblja osiguranja ne omogućava stjecanje prava na davanja u posebnom sustavu, uračunata će se razdoblja uzeti u obzir za stjecanje prava na davanja u općem sustavu osiguranja.

c) Ako, i uz primjenu navedenih odredaba u slovima a) i b), radnik ne stekne pravo na davanja, mjerodavni nositelj uzima u obzir i razdoblja osiguranja navršena u trećim državama koje su za obje države ugovornice vezane odvojenim ugovorima o socijalnom osiguranju u kojima se predviđa zbrajanje razdoblja osiguranja.

2. Ako radnik ispunjava uvjete predviđene zakonodavstvom jedne države ugovornice za stjecanje prava na davanja bez potrebe zbrajanja razdoblja osiguranja prema prethodnom stavku mjerodavni nositelj te države obavezno odobrava svotu davanja obračunatu isključivo na temelju razdoblja osiguranja navršenih u sklopu zakonodavstva koje on primjenjuje. Ova odredba primjenjuje se i u slučaju kada osiguranik u drugoj državi ugovornici ima pravo na davanja obračunata u smislu sljedećeg stavka 3.

3. Radi određivanja pripadajućih davanja primjenom odredbe članka 11. mjerodavni nositelj svake države ugovornice postupa na sljedeći način:

a) određuje teorijsku svotu davanja na koju bi zainteresirana osoba imala pravo kad bi sva zbrojena razdoblja osiguranja bila navršena u sklopu njegovog zakonodavstva;

b) zatim utvrđuje stvarnu svotu davanja na koju zainteresirana osoba ima pravo, smanjivši teorijsku svotu pod slovom a) na temelju razmjera između razdoblja osiguranja navršenih u smislu zakonodavstva koje on primjenjuje i razdoblja osiguranja navršenih u objema državama ugovornicama;

c) u svezi s primjenom stavka 1. slova c) ovoga članka, teorijska svota i razmjer između razdoblja osiguranja, o kojima je bilo riječi u ovom stavku, slova a) i b), izračunavaju se tako da se uzmu u obzir i navršena razdoblja u trećim državama, koje su se obje države ugovornice vezane ugovorima o socijalnom osiguranju;

d) ako je ukupno trajanje razdoblja osiguranja navršenih na temelju zakonodavstva obiju država ugovornica duže od najvećeg trajanja propisanog zakonodavstvom jedne države ugovornice, za izračunavanje najviše svote davanja mjerodavni nositelj uzima u obzir to najveće trajanje, umjesto ukupno zbrojenih razdoblja osiguranja.

4. Ako zakonodavstvo jedne države ugovornice predviđa obračunavanje davanja prema plaći ili prihodima, odnosno prema uplaćenom doprinosu, mjerodavni nositelj te države uzima u obzir isključivo primljenu plaću ili prihode, odnosno uplaćene doprinose, prema zakonodavstvu koje on primjenjuje.

5. Bez obzira na odredbe stavka 1., ako ukupno trajanje razdoblja osiguranja navršenih u smislu zakonodavstva jedne države ugovornice ne ispunjava bar godinu dana i ako, uzimajući u obzir samo ta razdoblja, ne proizlazi nikakvo pravo na davanja u smislu navedenog zakonodavstva, nositelj ove države nije dužan pružiti davanja za ta razdoblja. Ova će razdoblja osiguranja uzeti u obzir mjerodavni nositelj druge države ugovornice, kako zbog stjecanja prava na davanja u smislu zakonodavstva te države, tako i za njihovo obračunavanje.

Članak 19.

Ako radnik, uzimajući u obzir i zbrajanje razdoblja osiguranja naznačeno u članku 11., ne ispunjava istodobno uvjete prema zakonodavstvu obiju država ugovornica, njegovo pravo na mirovinu određuje se prema svakom zakonodavstvu posebno, u vrijeme kada ispuni propisane uvjete.

Članak 20.

1. U slučaju da je pravo na mirovinu stečeno na temelju članka 11., svaka država ugovornica priznaje razliku do najniže zajamčene mirovine samo ako korisnik mirovine stalno prebiva na njezinom području.

2. Razlika do najniže mirovine iz prethodnog stavka pada isključivo na teret mjerodavnog nositelja države ugovornice na čijem području korisnik mirovine stalno prebiva.

Članak 21.

Ako zakonodavstvo jedne države ugovornice uvjetuje ostvarenje prava na davanja time da radnik podliježe tome zakonodavstvu u trenutku nastanka osiguranog slučaja, ovaj se uvjet smatra ispunjenim, ako u tom trenutku radnik podliježe zakonodavstvu druge države ugovornice ili ako u njoj može ostvariti pravo na davanje.

Poglavlje 3.

Nesreće na poslu i profesionalne bolesti

Članak 22.

Za davanja u naravi primjenjuju se odredbe članaka 12., 16. i 17.

Članak 23.

Ako radnik koji prebiva ili boravi u drugoj državi ugovornici zatraži davanje ili obnavljanje aparata za protezu ili drugih pomagala, nositelj mjesta prebivališta ili boravka može udovoljiti zahtjevu za navedena davanja samo uz prethodno odobrenje mjerodavnog nositelja, osim u hitnim slučajevima. Mjerodavni nositelj nadoknađuje odgovarajuće troškove za koje je dao suglasnost nositelju koji je pružio davanja na temelju stvarnih troškova.

Članak 24.

1. Davanja za profesionalne bolesti, koja se nadoknađuju prema zakonodavstvu obiju država ugovornica, padaju na teret mjerodavnog nositelja države na čijem je području posljednji put obavljena djelatnost koja po svojoj prirodi sadrži poseban rizik koji može utjecati na nastanak profesionalne bolesti. Za takva davanja ne primjenjuje se odredba članka 11.

2. Ako radnik, koji je u jednoj državi ugovornici već ostvario davanje na osnovi profesionalne bolesti, zatraži naknadu za istu bolest daljnja davanja u drugoj državi ugovornici, nositelj prve države ugovornice ostaje u obvezi pružanja daljnjih davanja. Ako je, međutim, navedeni radnik naknadno bio u drugoj državi ugovornici zaposlen na poslovima koji sadrže isti posebni rizik za koji je ostvareno davanje u prvoj državi ugovornici, daljnja će davanja dobivati od nositelja te druge države.

Članak 25.

Ako zakonodavstvo jedne države ugovornice propisuje da se za procjenu stupnja nesposobnosti uzimaju u obzir prijašnje nesreće na poslu, uzet će u obzir i nesreće na poslu koje su prije nastale, prema zakonodavstvu druge države ugovornice.

Članak 26.

Nesretni slučaj koji zadesi državljanina jedne od dviju država ugovornica na putu, poduzetom u svrhu zaposlenja na temelju pravavaljanog ugovora u drugoj državi, daje pravo na naknadu od strane mjerodavnog nositelja ove druge države sukladno odredbama koje se odnose na osiguranje za slučaj nesreće na poslu, ako je do nesreće došlo za vrijeme putovanja koje nije bilo prekidano i koje je obavljeno najkraćim putem od mjesta polaska do mjesta zaposlenja. Isto vrijedi za nesretni slučaj koji zadesi radnika kada se vraća u državu porijekla odmah nakon prestanka ugovora o radu, na temelju kojeg je prešao u drugu državu.

Članak 27.

Na zahtjev mjerodavnog nositelja, i uz njegovo prethodno odobrenje kao i na zahtjev radnika, nositelj mjesta novog prebivališta ili boravka obavlja liječničke preglede radi utvrđivanja radne nesposobnosti. Taj nositelj šalje mjerodavnom nositelju detaljna izvješća o zdravstvenom stanju radnika. Troškove tih pregleda nadoknađuje mjerodavni nositelj nositelju koji je obavio preglede, na temelju stvarnih troškova.

Članak 28.

Ako radnik ima pravo na davanja za nesreću na poslu ili profesionalnu bolest, prema zakonodavstvu jedne države ugovornice, za štetu uzrokovanu od strane treće osobe na području druge države ugovornice, i ako na temelju zakonodavstva te države radnik može zahtijevati naknadu štete od strane treće osobe, ta država priznaje nositelju prve države, koji je odobrio davanje, pravo na zastupanje prigodom ostvarivanja prava na naknadu štete.

Članak 29.

O svakoj nesreći na poslu, čija je žrtva državljanin jedne od država ugovornica, zaposlen na području druge države ugovornice i koja je uzrokovala ili bi mogla uzrokovati smrt radnika, odnosno njegovu trajnu nesposobnost, mjerodavni nositelj će bez odlaganja izvijestiti diplomatsko ili konzularno predstavništvo države čiji je državljanin unesrećen.

Poglavlje 4. Nezaposlenost

Članak 30.

1. Ako radnik ne ispunjava uvjete predviđene zakonodavstvom jedne države ugovornice za stjecanje prava na davanje za slučaj nezaposlenosti samo na temelju razdoblja zaposlenja koja podliježu obvezi plaćanja doprinosa navršenih prema zakonodavstvu te države, mjerodavni nositelj, u potrebnoj mjeri, uračunava odgovarajuća razdoblja zaposlenja navršena prema zakonodavstvu druge države ugovornice.

2. Primjena odredbe prethodnog stavka podređena je uvjetu da je radnik posljednji put bio najmanje šest mjeseci pod zakonodavstvom na temelju kojega se zahtijevaju davanja.

3. Trajanje pružanja davanja za slučaj nezaposlenosti, prema zakonodavstvu jedne države ugovornice, umanjuje se za razdoblja tijekom kojih su u sklopu dvanaest mjeseci, koji su prethodili podnošenju zahtjeva, primana stečena davanja na temelju zakonodavstva druge države ugovornice.

4. Radnik koji ispunjava uvjete predviđene zakonodavstvom jedne od država ugovornica za stjecanje prava na davanja za slučaj nezaposlenosti, a ode u drugu državu ugovornicu, zadržava pravo na ta davanja pod uvjetima utvrđenim zakonodavstvom države ugovornice u kojoj je pravo stekao u trajanju od najduže šest mjeseci, umanjenih za razdoblje za koje je već primao davanje u prvoj državi ugovornici. Davanja isplaćuje nositelj države ugovornice u koju je nezaposlena osoba otišla, a nadoknađuje ih mjerodavni nositelj druge države ugovornice na način utvrđen Administrativnim sporazumom iz članka 34. ovoga Ugovora.

Poglavlje 5. Obiteljska davanja

Članak 31.

Ako je prema zakonodavstvu jedne države ugovornice za stjecanje prava na obiteljska davanja utvrđen uvjet navršenja razdoblja osiguranja i s njima izjednačenih razdoblja, mjerodavni nositelj primjenjuje, ako je to potrebno, odredbu članka 11.

Članak 32.

Radnici, isključujući nezaposlene osobe i umirovljenike, imaju pravo na obiteljska davanja i kada članovi obitelji imaju prebivalište u drugoj državi ugovornici.

Članak 33.

Pravo na obiteljska davanja prema prethodnom članku se ukida, ako se davanje ostvaruje i na temelju zakonodavstva države ugovornice na čijem području članovi obitelji imaju prebivalište.

ODJELJAK IV. Razne prijelazne i zaključne odredbe

Članak 34.

Mjerodavna tijela država ugovornica utvrdit će način primjene ovoga Ugovora Administrativnim sporazumom koji će stupiti na snagu istodobno kada i ovaj Ugovor.

Članak 35.

Mjerodavna tijela obiju država ugovornica će se međusobno izvještavati o:

- a) svim poduzetim mjerama radi primjene ovoga Ugovora;
- b) svim praktičnim teškoćama u primjeni odredaba ovoga Ugovora;
- c) svim izmjenama zakonodavstva koje se odnose na primjenu ovoga Ugovora.

Članak 36.

1. Mjerodavna tijela, nositelji i tijela za vezu dviju država ugovornica, obvezuju se na uzajamnu pomoć i suradnju pri primjeni ovoga Ugovora, kao da primjenjuju svoje zakonodavstvo. Ta pomoć je besplatna. Ako su potrebna dokazna sredstva iz druge države mogu se koristiti i posredovanja diplomatskih i konzularnih tijela dotične države.

2. Liječničke preglede i zdravstvenu kontrolu osoba u svrhu primjene zakonodavstva jedne države ugovornice, koje imaju prebivalište ili boravak na području druge države ugovornice, obavlja nositelj u državi prebivališta ili boravka na zahtjev i na teret mjerodavnog nositelja. Administrativnim sporazumom iz članka 34. utvrdit će se odredbe o naknadi troškova. Troškovi liječničkih pregleda se ne nadoknađuju ako su obavljeni u interesu nositelja osiguranja obiju država ugovornica.

Članak 37.

Diplomatska i konzularna tijela država ugovornica mogu se izravno obraćati mjerodavnim tijelima, nositeljima i tijelima za vezu druge države ugovornice radi pribavljanja korisnih obavijesti i pravne zaštite državljana svoje države, a mogu ih i zastupati bez posebne punomoći.

Članak 38.

1. Oslobođanje od poreza i pristojbi predviđenih zakonodavstvom jedne države ugovornice vrijedi i za primjenu ovoga Ugovora.

2. Isprave, dokumente i pismene podneske bilo koje vrste, koje je potrebno priložiti za primjenu ovoga Ugovora nije potrebno ovjeravati od strane diplomatskih i konzularnih tijela.

3. Potvrde, koje izdaju mjerodavna tijela, mjerodavni nositelji i tijela za vezu jedne države ugovornice, o izvornosti svjedodžaba ili isprava smatraju se važećim za mjerodavna tijela, mjerodavne nositelje i tijela za vezu druge države ugovornice.

Članak 39.

Mjerodavna tijela ustanovljuju tijela za vezu, radi lakše provedbe ovoga Ugovora, osobito zbog uspostave jednostavnog i brzog povezivanja nositelja koji s obje strane dolaze u obzir.

Članak 40.

1. Zahtjevi, izjave i žalbe podnijete radi primjene ovoga Ugovora mjerodavnim tijelima, mjerodavnim nositeljima i tijelima za vezu jedne države ugovornice, smatraju se kao zahtjevi, izjave ili žalbe podnijete odgovarajućim državnim tijelima, nositeljima ili tijelima za vezu druge države ugovornice.

2. Zahtjev za davanje podnijet mjerodavnom nositelju jedne države ugovornice vrijedi također i kao istodobni zahtjev podnijet za odgovarajuće davanje mjerodavnom nositelju druge države ugovornice.

3. Žalbe koje treba podnijeti u određenom roku mjerodavnim tijelima ili mjerodavnim nositeljima jedne države ugovornice smatraju se podnesenima u roku ako su u istom roku podnesene odgovarajućim mjerodavnim tijelima ili mjerodavnim nositeljima druge države ugovornice. U tom slučaju mjerodavno tijelo ili mjerodavni nositelj, kojemu je žalba podnesena bez odlaganja, dostavlja je mjerodavnom tijelu ili mjerodavnom nositelju druge države ugovornice.

Članak 41.

Radi primjene ovoga Ugovora, mjerodavna tijela, nositelji i tijela za vezu dviju država ugovornica obraćaju se izravno, međusobno, kao i s osiguranicima, odnosno njihovim zastupnicima, na hrvatskom i na talijanskom jeziku.

Članak 42.

1. Nositelj obavezan na pružanje davanja prema odredbama ovoga Ugovora, korisniku koji ima prebivalište ili boravak na području druge države ugovornice, isplaćuje novčana davanja s oslobađajućim učinkom u valuti koja vrijedi u njegovoj državi. Plaćanja u korist nositelja druge države ugovornice obavljaju se u valuti te druge države prema srednjem službenom godišnjem tečaju iste države.

2. Doznake svota koje se duguju na temelju ovoga Ugovora, šalju se u drugu državu u skladu s dogovorima koji vrijede na tom području između država ugovornica, u trenutku slanja doznake.

3. Ako bi u državama ugovornicama bili donijeti propisi kojima se ograničava devizni promet Vlade dotičnih država odmah će poduzeti mjere u svrhu osiguranja svota koje se trebaju doznačiti u drugu državu, u skladu s odredbama ovoga Ugovora.

Članak 43.

Ako je nositelj jedne države ugovornice isplatio mirovinu ili rentu u većoj svoti od one koja bi korisniku pripadala, taj nositelj može od mjerodavnog nositelja druge države ugovornice zatražiti zadržavanje više isplaćene svote na ime zaostataka mirovine ili rente isplaćene u obrocima, a koju navedeni nositelj možda duguje korisniku. Ovako obustavljena svota isplaćuje se izravno nositelju koji je izvršio isplatu.

Članak 44.

1. Odredbe ovoga Ugovora primjenjivat će se na zahtjeve za davanja podnijete od datuma njegova stupanja na snagu.

2. Radi primjene ovoga Ugovora uzimaju se u obzir i razdoblja osiguranja navršena prije njegova stupanja na snagu.

3. Odredba sadržana u drugom stavku ovoga članka primjenjivat će se također i na razdoblja obvezatnog osiguranja koja su ostvarena do 4. listopada 1956., a o kojima je bilo govora u točki 1. Općeg Protokola koji čini sastavni dio Konvencije o socijalnom osiguranju između Republike Italije i bivše Federativne Narodne Republike Jugoslavije, potpisanog 14. studenoga 1957. Svaka država ugovornica preuzet će na sebe, za navedena razdoblja, obveze koje se odnose na vlastite državljane koji su to bili na dan 3. travnja 1978. Međutim, upotpunjena razdoblja i dobrovoljne uplate, odnosno priznata ili zahtijevana

davanja, prije stupanja na snagu ovoga Ugovora, nastaviti će se priznavati i ubuduće od strane države ugovornice na temelju njenih propisa po kojima su uplaćivani doprinosi. Već priznate obveze na temelju svih razdoblja naznačenih u ovom stavku, izuzevši one koje se odnose na obiteljske mirovine koje će se ostvariti nakon stupanja na snagu ovoga Ugovora, i ubuduće će padati na teret države ugovornice, koja ih je priznala na temelju svog vlastitog zakonodavstva i one se neće ponovno preračunavati.

4. Ovaj Ugovor ne daje pravo na isplatu davanja za razdoblje koje prethodi njegovom stupanju na snagu.

5. Davanja prema ovom Ugovoru mogu se steći i za osigurane slučajeve koji su nastali prije njegova stupanja na snagu.

Članak 45.

1. Ovaj će Ugovor obje države ugovornice u odgovarajućim postupcima ratificirati, a ratifikacijski instrumenti će se razmijeniti što prije.

2. Ovaj Ugovor stupa na snagu prvoga dana trećega mjeseca koji slijedi mjesecu u kojem će biti razmijenjeni ratifikacijski instrumenti. Od toga datuma prestaje važiti u svim svojim dijelovima Konvencija o socijalnom osiguranju između Federativne Narodne Republike Jugoslavije i Republike Italije potpisana 14. studenoga 1957., osim stečenih prava ili prava čije je određivanje u tijeku, a odnose se na razdoblja u kojima je ta Konvencija bila na snazi.

3. Jedna od država ugovornica može ovaj Ugovor otkazati, a prestat će vrijediti šest mjeseci nakon službene objave diplomatskim putem.

4. U slučaju otkaza stečena prava će se zadržati sukladno odredbama ovoga Ugovora dok će zahtjevi u postupku biti riješeni prema sporazumu koji će se sklopiti između država ugovornica.

Sastavljeno u Rimu dana 27. lipnja 1997. u dva izvornika na hrvatskom i talijanskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna.

U IME VLADE
REPUBLIKE HRVATSKE
dr. Mate Granić, v. r.
potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske
i ministar vanjskih poslova

U IME VLADE
TALIJANSKE REPUBLIKE
Lamberto Dini, v. r.
ministar vanjskih poslova

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama".

Klasa: 504-02/95-11/02
Zagreb, 21. studenoga 1997.

ZASTUPNIČKI DOM SABORA REPUBLIKE HRVATSKE
Predsjednik Zastupničkog doma Sabora
akademik Vlatko Pavletić, v. r.

(“Narodne novine – međunarodni ugovori” broj 15. od 22.09.2003.)

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

Na temelju članaka 26. i 30. stavak 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (“Narodne novine” broj 28/96), Ministarstvo vanjskih poslova Republike Hrvatske

OBJAVLJUJE

da će Ugovor o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i Republike Italije, potpisan u Rimu 27. lipnja 1997., objavljen u “Narodnim novinama – međunarodni ugovori” broj 21/1997, stupiti na snagu 1. studenoga 2003.

Klasa: 018-05/03-21/03

Urbroj: 521-03-05-02/04-03-01

Zagreb, 11. srpnja 2003.

Ministar vanjskih poslova
Tonino Picula, v. r.